

► **FREMTIDENS BØRN**
er madmodige

► **SÆT SPOT PÅ**
demokrati og medborgerskab

► **BØRN OG UNGE INVESTERER**
i udeområderne

Fremtidens børn er madmodige

Vi skal alle spise mere bæredygtigt! Men hvordan udnytter vi mange flere af naturens råvarer i dagtilbuddenes køkkener? Og hvordan opbygger vi madmod hos børnene, så de bæredygtige måltider rent faktisk ryger ned, hvor de hører til – nemlig i de små maver?

Det giver kokken Liselotte og Bevægelsesbørnehusets madmand, Mathias, her nogle rigtig gode bud på.

Kogleskæl, tang og kvædeskaller

Liselotte Andersen, aka Kokken på Kanten, har i august besøgt køkkenpersonale og pædagoger fra Tovshøj Dagtilbud – og givet dem en noget anderledes madoplevelse.

Her præsenterede hun et bord fyldt med kogleskæl, tørret tang, kvædeskaller mv. og fortalte, hvordan man kan udnytte mange flere af naturens råvarer og samtidig opbygge en madmodighed hos børnene.

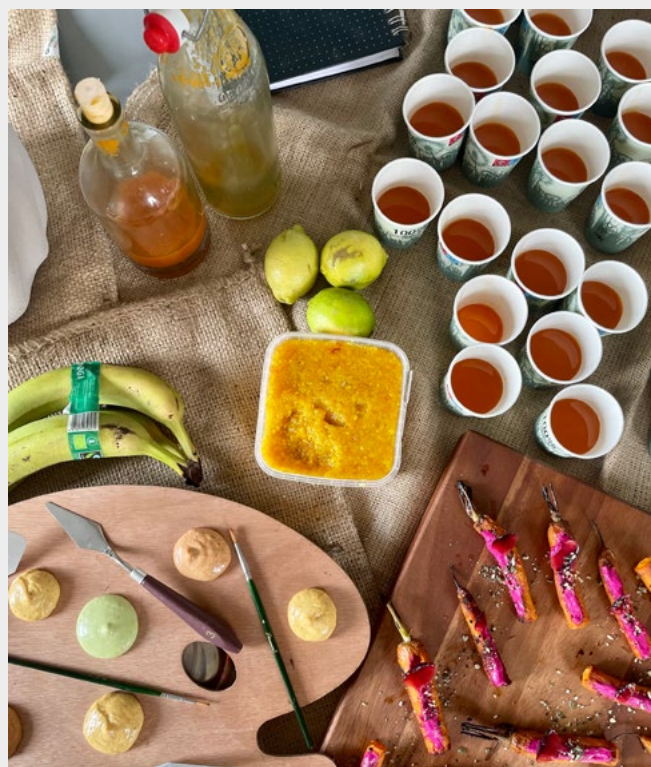
”Børn er instinktivt vant til at smage på ting og sanse med munden fra de er helt små. Det instinkt kan vi stimulere med sjove madoplevelser,” fortalte kokken.

Liselotte Andersen fortæller, at børn også kan lære meget af at være en del af madlavningen og anretningen af maden. Når de får lov til at dufte og få råvarerne mellem hænderne, så får de en ny forståelse af maden. Samtidig bliver de stolte af at vise de andre børn og voksne, hvad de har været med til at lave.

Quiz og tegninger

Blandt tilhørerne til Liselotte Andersens oplæg var Bevægelsesbørnehusets kostfaglige eneansvarlig, Mathias Pedersen, som var mødt op for at høste ny inspiration til det daglige arbejde i køkkenet. Mathias og hans kolleger i køkkenet har nemlig allerede stor succes med at få børnene til at prøve utraditionelle måltider. Mathias eksperimenter bl.a. med anretningen af maden, så den bliver mere attraktiv for børnene at spise.

Derudover har Mathias også andre pædagogiske tricks i ærmet. En dag var majs i centrum til en frokost – og for at gøre majs til en interessant spiseoplevelse for børnene, valgte Mathias at servere majs med en quiz og tegninger af majs, som børnene skulle farvelægge.

Samarbejde med pædagoger lærte børn nyt om maden

For Mathias spiller samarbejdet med pædagogerne en stor rolle.

”Det handler om at have et godt samarbejde med det pædagogiske personale, da de er vigtige ambassadører for ens madlavning,” fortæller Mathias Pedersen.

Da majs kom på bordet, var det netop pædagogerne, som hjalp børnene med farverne og Mathias' quiz. Samtidig fik de en snak om, hvor majs kommer fra, og hvad vi bruger den til. Ikke alle børnene vidste for eksempel, at cornflakes er lavet af majs.

Få inspiration

- ▶ **Klimavenlige og Bæredygtige måltider i Aarhus Kommune**
- ▶ **Mad med mening**
- ▶ **Grøn omstilling i Børn og Unge**

Børn og Unge investerer i udeområderne

Da coronavirus gjorde hverdagen besværlig for det meste af befolkningen, fik udeområdet en ny betydning. I vuggestuer, børnehaver, skoler og fritidstilbud lærte man værdien af at bruge udeområdet på nye og spændende måder. Samtidig blev man bevidst om, at de udendørs faciliteter flere steder er slidte og har brug for en overhaling.

Derfor vedtog byrådet i Aarhus Kommune i 2020, at der skulle øremærkes 30,6 mio. kroner til optimering og nytænkning af Børn og Unges udefaciliteter. Den første af i alt to ansøgningsrunder, hvor dagtilbud, skoler eller fritidstilbud kan søge om støtte til sit eget projekt, blev afholdt i 2022, og der blev udmøntet 16 mio. kroner til 38 projekter.

I anden ansøgningsrunde, som netop er afsluttet, har Børn og Unge modtaget ansøgninger fra 56 vuggestuer, dagplejer, børnehaver, skoler og fritidstilbud. Godt og vel 80 procent har fået positiv tilbagemelding, og 45 projekter deler om de resterende 14,6 mio. kroner fra puljen til optimering og nytænkning af Børn og Unges udefaciliteter.

Blandt modtagerne af puljemidlerne er Skovvangskolen, som ønsker at etablere udemiljøer med plads til musikalsk udfoldelse og bevægelse, samt Mårslet Skovbørnehus som

modtager midler til etablering af forbedrede udeområder for vuggestuebørnene.

Pengene kommer først i 2026

Aarhus Kommune er i 2024 pålagt et anlægsloft. I den forbindelse er det besluttet, at udmøntningen af puljen til optimering og nytænkning af Børn og Unges udefaciliteter udskydes til 2026.

Fem projekter undtages fra udskydelsen, fordi de ellers ville gå glip af fondsmidler. Et projekt vil derfor kunne tilgå midlerne allerede i år, og de resterende fire projekter til næste år.

Børn og Unge har udvalgt projekterne på baggrund af en række pædagogiske kriterier. Projekter, hvor børnene og de unge har fået medbestemmelse og medindflydelse, er prioriteret. Derudover har flere sidestillede kriterier haft betydning for udvælgelsen heriblandt behovet for genopretning af nedslidte faciliteter, i hvilken grad foreningslivet og lokalsamfundet involveres samt hvorvidt projekterne har fokus på sammenhængen med lokalområdets øvrige udefaciliteter.

Sæt spot på demokrati og medborgerskab

Børn og unge kan gøre en forskel for demokratiet. Derfor skal de opleve, at de gennem deres mening og handlinger kan få indflydelse på deres eget liv og hverdag i dagligdagen.

Der kan være mange forskellige måder at arbejde med demokrati og medborgerskab. Det kan være stort og småt, tilpasset børnenes og de unges interesser eller dit dagtilbud, din skole, SFO, klub og ungdomsskole.

Det kan være i navngivning af rum i børnehaven, valg til børne- og ungebyrådet, at bygge forslag til nyt udeområde i Lego, at lade de unge stå for fællesskabende aktiviteter og meget meget mere. Det kan foregå i demokrati- og medborgerskabsugen uge 40 eller året rundt.

Demokrati- og medborgerskabsugen uge 40

Hvert år sætter vi spot på vores fælles opgave med børn og unges demokratiske og politiske dannelse i uge 40. Her kan alle vores tilbud frivilligt arbejde med medborgerskab, handlekraft og samskabelse i børne- og ungehøjde i aktiviteter eller læringsforløb et par timer, en dag eller hele ugen.

FIND INSPIRATION

Dagtilbud, skoler, SFO'er, klubber og ungdomsskoler kan på AarhusIntra finde:

- Mere information om demokratisk dannelse og medborgerskab
- Inspiration til aktiviteter og læringsforløb
- Tips til gode overvejelser i det lokale arbejde

► **Demokratisk dannelse og medborgerskab**

BU NYT

BØRN OG UNGE
Århus Kommune

► VALGHANDLING
I børnehøjde

► POPCORN
Og medborgerskab

► DEMOKRATI ER OGSÅ
Tillid, ansvar og talentshows

SÆRNUMMER

Demokrati & medborgerskab

BU NYT | NR. 16 | OKTOBER 2022

Sidste år udgav Børn og Unge særnummeret 'Demokrati og medborgerskab', med fokus på, hvordan den demokratiske dannelse helt praktisk kan gribes an i børnehaven, i skolen, SFO'en, klubben mv.

► **Læs særnummeret 'Demokrati og medborgerskab'**

Kender du Crowdfunding Aarhus?

50.000 kr. til biodiversitet på legepladsen... Det lyder da godt! Og det er faktisk lige præcis, hvad dagtilbuddet Damhuset i Risskov har opnået gennem Crowdfunding Aarhus.

Måske har I også et drømmeprojekt? Som Hoppe-land i Risskov, der lige nu er i gang med at crowdfunde en ny legeplads til aktive børn.

Projekterne på Crowdfunding Aarhus er med til at samle borgerne i Aarhus på tværs af lokalområder, interessefællesskaber og mærkesager.

► Crowdfundingdanmark.dk

Se her hvordan du både kan crowdfunde til egne projekter og støtte andres

Nyt fra Direktørgruppen

Denne gang om budget 2024, Strategisk Ledelsesforum: Nye veje til vild ledelse samt Energikriseledelsen.

Budget 2024-27

Regeringen valgt at fastholde finansieringen af et lønløft på de offentlige velfærdsområder på 1 mia. kr. i 2024 stigende til 3 mia. kr. i 2030 gennem besparelser på kommuner og regioners udgifter til administration, som dermed får betydning for Aarhus Kommunes økonomi.

Strategisk Ledelsesforum – vilde problemer vild ledelse

I Strategisk Ledelsesforum (SLF) mødes direktører og forvaltningschefer for at drøfte temaer, som har strategisk betydning på tværs af Aarhus Kommune. I august var gruppen samlet til det femte seminar i rækken på ledelsesforløbet 'Nye veje til vild ledelse'. På seminaret havde direktørgruppen valgt at sætte fokus på kommunikation.

Kommunikation har en central betydning for, hvorvidt vi kan mobilisere både vores egen organisation, og det samfund vi er afhængige af, når vi vil lykkes med at skubbe til de vilde problemer og dermed skabe et bæredygtigt velfærdssamfund.

Nyt fra energikriseledelsen

Vinteren nærmer sig – og det samme gør fokus på energiforsyningen.

Den 28. august afholdt energikriseledelsen første møde efter sommerferien for at drøfte mulige energibesparende tiltag og konsekvenser heraf, så Aarhus Kommune kan være på forkant, hvis der fra de nationale myndigheder måtte blive meldt energibesparelser ud for vinteren 2023-2024.

► Læs hele nyheden på AarhusIntra

Skal din kollega have Politikens Pædagogpris 2023?

Har du en kollega eller et team, som gør en helt særlig forskel?

Så er det nu, du skal sende din indstilling til Politikens Pædagogpris!

Politikens og Velfærds- og Forskningsfonden for pædagoger hylder i år for fjerde gang alle de pædagoger, der gør en særlig indsats ude i de danske institutioner. I løbet af efteråret vil et fagpanel vurdere alle indstillingerne, og uddele én hovedpris á 75.000 kroner i hver af de tre kategorier:

- Dagtilbud 0-6 år
- Skole- og fritidstilbud 0.-9. klasse
- Social- eller specialpædagogik

Desuden uddeles én særpris á 25.000 kroner i hver af de tre kategorier.

Politikkens Pædagogpris kulminerer d. 9. november i Pressen, Politikens Hus, hvor vindere og nominerede hyldes.

► Indstil din kandidat på politiken.dk

Sidste frist er d. 28. september.

Aarhus Ejendomme er en realitet

Byrådet har godkendt samling af ejendomsområdet på tværs af Aarhus Kommune.

Dermed er der sat punktum for den politiske proces, der blev igangsat med budgetforliget i 2022.

Det nye Aarhus Ejendomme bliver fra den 1. januar 2024 placeret på Bautavej 6, hvor de vil dele lokation med blandt andet Fælles Service i Borgmesterens Afdeling.

Med tæt inddragelse af medarbejdere på tværs af kommunens bygningsafdelinger bliver der aktuelt arbejdet på at bygge en ny organisation op fra bunden.

Samling af ejendomsområdet sker med afsæt i byrådets ønske om at skabe en endnu mere klimabevidst, brugerorienteret og effektiv bygningsdrift i Aarhus kommune.

► [Læs mere om arbejdet med Aarhus Ejendomme](#)

Ny skoleleder til Sødalskolen

Det er et kendt ansigt, der skal stå i spidsen for Sødalskolen. Siden 1. april har Irina Frello Hansen været konstitueret skoleleder på Sødalskolen. Nu har et enigt ansættelsesudvalg peget på Irina som den nye skoleleder.

Susanne Holst, Børn og Unge-chef med ansvar for Sødalskolen, glæder sig over ansættelsen.

”Irina har et godt kendskab til Sødalskolen, hvor hun har været konstitueret skoleleder siden april. Medarbejdere, ledere og forældre har allerede mærket hendes ro, overblik og overskud samt hendes insisteren på at tilbyde alle børn deltagelsesmuligheder. Ønsket om ordentlighed, professionalismisme og dialog er ord, der kendetegner Irinas ledelsesstil,” siger Susanne Holst og fortsætter:

”Det er tydeligt, at Irina allerede efter få måneder i stillingen har fået stort følgeskab hos børn, forældre, medarbejdere og skolens øvrige ledere. Som en repræsentant i ansættelsesudvalget udtrykte det: ”Hun er præcis sådan en skoleleder, vi har brug for”.

Irina kommer fra en stilling som viceskoleleder på Læssøesgades Skole, hvor hun tidligere også har været pædagogiske leder for indskoling.

”Da jeg kom til skolen i foråret, kunne jeg hurtigt mærke, at her ville jeg gerne blive,” siger Irina, der glæder sig til det fortsatte samarbejde med medarbejdere, forældre og elever.

”Jeg er optaget af, at Sødalskolen bliver det naturlige skolevalg for forældrene i distriktet. Skolen har nogle virkelig gode kræfter med dygtige og erfarne medarbejdere, der brænder for at give eleverne en god skolegang og et godt fritidstilbud. Forældrene er engagerede og optaget af at have en god, lokal folkeskole, hvor deres børn udvikler sig og trives. Og ikke mindst er der skønne, nysgerrige elever, der altid hilser og er klar til en snak.”

Ny skoleleder på Kragelundskolen

Lotte Søndergaard tiltrådte i begyndelsen af september som ny skoleleder på Kragelundskolen. Hun efterfølger Kjeld Kroman, der af helbredsmæssige årsager er fratrukket sin stilling som skoleleder.

Lotte Søndergaard kommer fra Rundhøjskolen, hvor hun har været skoleleder siden 1. januar 2018.

”I mine knap seks år i Aarhus, har jeg hørt meget positivt om Kragelundskolen. Skolen er én af de skoler i Aarhus, som fagligt løfter eleverne mest samtidig med, at trivselen er høj. Det er en stor skole, og jeg er nysgerrig på, hvordan man skaber de gode læringsmiljøer – og hvordan vi fortsat kan udvikle disse i et Bredere Børnefællesskabs perspektiv,” siger Lotte Søndergaard og fortsætter:

”Efter at have mødt medarbejdere og elever i løbet af den seneste uge, er lysten kun blevet større. Det er tydeligt, at der både er potentiale og kompetencer til at fortsætte den gode udvikling. Jeg er blevet taget rigtig godt imod af både forældre, medarbejdere og elever, og jeg glæder mig meget til samarbejdet fremover.”

Lotte Søndergaards skift til Kragelundskolen efterlader en ledig skolelederstilling på Rundhøjskolen. Derfor er viceskoleleder på Skåde Skole, Mads Neergaard Jakobsen, blevet konstitueret som skoleleder på Rundhøjskolen. Rekrutteringen af en ny skoleleder forventes at være med tiltrædelse pr. 1. januar 2024.